

"Stajerc" izhaja vsaki petek, da je dan z dnevnem naslednje nedelje.

Naročina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četr leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krom, za Ameriko pa 6 krom; za drugo inozemstvo se računi naročino z ozirom na visokost poštine. Naročino je plati naprej. Posamezne stavke se prodajo po 6 v. Uredništvo in upravništvo se nahaja v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobodoši in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za $\frac{1}{2}$ strani K 32, za $\frac{1}{4}$ strani K 16, za $\frac{1}{8}$ strani K 8, za $\frac{1}{16}$ strani K 4, za $\frac{1}{32}$ strani K 2, za $\frac{1}{64}$ strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Slava Ti, ki si nas kmete ljudi!

Stajerc

Kmetčki stan, srčen stan!

Stev. 36

V Ptiju v nedeljo dne 3. septembra 1911.

XII. letnik.

Ali ne bode brezvestnosti konca?

Nekateri slovensko-prvaški listi poročajo, da klerikalni poslanci v štajerskem deželnem zboru nočejo svojo zločinsko obstrukcijo ponehati in da bode vsled tega deželni zbor izkone razpuščen. Kdor pozna brezobzirnost dr. Korošca in njegovih nesramnih pajdašev, bo nadalje čita v revolverskem tonu pisane klerikalne zakotne lističe, kdor končno ne prezre, da so pričeli klerikalci ravno v zadnjem času na divji način celo proti velepomembni c. k. kmetijski družbi hujskati, — ta bode rad verjeli, da je na preje omjenjeni vesti nekaj resničnega. Istako resnično pa je, da mora nastati v štajerskem prebivalstvu velikanski vihar, da bi klerikalni brezvestneži edino iz najgrših veldajskih političnih vzrokov deželni zbor ubili.

Ali ti gospodje res ne poznajo ljudstva? Ali klerikalci res ne vedo, da je to "dobro slovensko katoliško ljudstvo" izmognano, izprešano načelo? Ali se ne bojijo, da ne bi nakrat prenjele potrežljivost in da bi ljudstvo v obupu karilj? Ali vsega tege duhovniški politiki, ki so ljudstvo in Boga izdali ter prodali za lečino nato svoje stranke, ne čutijo in ne pomisljijo? Svaka sila do vremena, — to naj pomisliti triatlistična protiavstrijska klerikalna gospoda!

Mesece sem že trpi vso štajersko prebivalstvo, žlasti pa spodnještajersko vsled zločinske obstrukcije v deželnem zboru. Ljudje so že popolnoma obupani, nimajo več veselja do dela, to domače grude, ki jim je tako nehvaležna. Od nobene strani ne prihaja pomoč, — slovenski klerikalni poslanci pa razbijajo po deželnem zboru in ne dopustijo nobenega gospodarskega dela. To je naranost ne obriječa brezvestnost! In zdaj pride še koš. To leto ne bode tako lepo končalo, kar se je to v spomladni pričakovalo. Solnce je prehudo prepekalo, zemlja je metre globoko ležana, otava je izostala, povsod slaba pričakanja. Toča je tudi divjala, hmelj je uničen, voda male, živinoreje pa v naših krajih vadi večnih nesreč itak že skoraj več nimamo. I do bode ne srečenemu kmetu pomagat? S praznimi besedami in oblubami in deželimi frazami, s sladkimi pridigami mu bodejo slovenski klerikalci "pomagali." Z opet mu bodejo dajali kamenja na mestu kruha! Na Dunaju in v Gradcu pa se bodejo slovensko-klerikalni poslanci po koncertih zahvaliti ter slovenskemu kinetu smejali. Kaj pogajajo vse oblube, ki se nikdar ne izpolnijo?

Klerikalci hočejo štajersko deželo "iz naših ozirov" raztrgati. Oni hočejo "iz slovenskih ozirov" kmetijsko družbo razbiti, oni hočejo brez nadzorstva sami z deželimi in sploh javnimi denarji govorit. Dežela in ljudstvo sta jim le molana krava...

Le v svrhu dosege teh ciljev hočejo klerikalci z obstrukcijo v štajerskem de-

želnem zboru nadaljevati. I zanaprej se na komando duhovniškega hujšaka za kmetata ne sme delati... In tako bodejo prisile bržkone nove deželne volitve...

Nam je to prav! Naj pridejo volitve! Šli bodo med ljudstvo in z nami bodejo šli vsi, ki imajo le še iskrico ljubezni za ljudstvo! Povedali bodo temu pod klerikalnim jarmom trpečemu ljudstvu, kako se ga slepi in obogata. In pogloma bode prislo to od klerikalcev v revščino pahnjeno ljudstvo do preprica, da je treba klerikalno zbičem i z dežele pognati, kajti drugače se mora dežela v gospodarskem oziru izkraveti.

Klerikalci hočejo boj, — mi ga sprejmemo!

Politični pregled.

Deželni odbor štajerski odpovedal je vsled kuge na parkljih in gobcih vse letošnje oglede goveje živine na Štajerskem. Določene dobitke se shrani za prihodnjo leto.

Naraščanje državnega dolga. Avstrijska kontrolna komisija za državni dolg podala je generalno svoje poročilo za leta 1895 do 1900. To poročilo kaže naravnost gorasta naraščanje našega državnega dolga v zadnjih 15 letih. Splošni državni dolg se je sicer za 294,9 milijonov znižal. Ali državni dolg v državnem zboru zastopani kraljestev in dežel se je več kot podvojil; narastel je od 2787,7 milijonov kron na 5524,66 milijonov kron; obrestna potrebščina se je zvišala po 110 milijonov kron. Skupno vidimo torej kot uspeh zadnjih 15 let, da se je kapital dolga za 2500 milijonov kron zvišal, obresti dolga pa za 12 milijonov. Pa pravijo, da na Avstrijskem ne napredujemo...

Proti omejitvi praznikov, kakor jo je zapovedal papež, so se oglasili razni škofski glasovi. Začetkom septembra nameravajo avstrijski škofje napraviti sestanek, na katerem hočejo sestaviti seznamek pomislekov proti znižanju števila praznikov. Radovedni smo, kdo bode zmagal, papež ali škofje!

Na Portugalskem so izvolili prvega predsednika novo ustanovljene republike. Izvoljen je bil generalni prokurator d' Arriaga. Cela vrsta držav je novo republiko že priznala.

*****
Kmetje v ptuiskem okraju, pozor!

Raznesla se je vest, da se dne 5. septembra v Ptiju ne bode vršili živinski sejem. Ta vest je napačna,

kajti sejem se vrši.

Odpovedano je le ogledovanje govede, sejem pa ni odpovedan! Torej pozor!

Dama

ki drži kaj na zdravo negovanje kože, ki hoče zlasti pege odstraniti ter mehko, nezno kožo in beli teint dobiti in obdržati, umiva se edino z
, Steckenpferd" lilijskim mlečnim milom
(znamka, Steckenpferd®) od Bergmann & Co. Leckher z. E. Kos za 80 h se dobri v vseh apotekah, drozjerjih in trgovinah s parfumom itd.

Dopisi.

Središče. Ves začuden čital sem v predzadnji številki Vašega cenzuriranega lista o našem vzornem občinskem gospodarstvu. Pred kakimi 10—20 leti še bila je javna tajnost, da ima naša občina premoženje; vsak tržan bil je ponosen na to dejstvo in nikdo se ni vzinemiral za bodočnost. A glej! 50.000 krom in amod sedaj dolga, in — ironija našim prvkom in zagriženim sovražnikom drugega naroda! — nemškega dolga 50.000 K imamo. Zdaj bil je spet Nemec dober, da je malo zaklenkal v občinsko kaso, ki je bila že prazna, kar lastovčno gnezdo Božiču. (Nekaj je tudi pozimi notri! Opomba stavca). Še bolj začuden sem pa bil, ko sem čital, da je naš "Josip" celo nemški predlog podpisal; in kakor sem videl je to precej dobro prestal. Samo kuca se mi še včasih, a to baje po zapisanih predlogih pradevov prigospodarjevih srebrnjakov. Da, da, "Josip", kaj ne, še "Josef Schinkho" bi se podpisal, če bi nemški dajalci denarja, če bi nemški upnik, če bi nemški denarni zavod to zahteval! "Straža" (mariborski slovensko-klerikalni list) se tudi čudi, da je "vicegeneral" umirajoče (ali že mrtve) narodne stranke, trški "župan" in "vzoren narodnjak" podpisal nemški predlog. Ker je bil predlog nemški, izdati je moralna sodnija tudi nemški sklep z nemškim naslovom; vse to je vtaknil "Josef Schinkho" mirno v žep. Če bi mu sodnija kako drugo uradno pismo z nemškim naslovom poslala, ne bi ga sprejel in ga nazaj poslal z opazko "nemški ne razume", kakor je že to ne samo opetovanje storil sodnjam, ampak tudi drugim uradom. Pri nemškem predlogu pa je znal nemški? Tukaj je torej le dvojno mogoče: Ali res ne zna nemški, ali pa le ob "posebnih prilikah". Če ne zna nemški in je podpisal predlog, potem izrabljal se vsoj urad, zna pa nemški in je podpisal le ta predlog in sprejel nemški sklep — kaj pa je potem to z ozirom na dejstvo, da drugih nemških pisem ne sprejema? To je tista "narodno-prvaška-zagrijenost", to je tista hvalisana "slovenska značajnost"! Sejmove za žrebiče bi se rado ustavilo, — tu naj pridejo Nemci in prinesejo denar; če zraste vina, naj pridejo Nemci! Kjer je kaj za dobiti od Nemca — tam je prvakom la Vanček in Josip všeč, v drugem oziru pa, če bi Nemec kaj hotel, ja če bi v "trgu" (z trotoarjem polno krvajakov) le na izlet prisel, potem le vklup, le vklup tržani, narodnjaki — slovenski trg je v nevarnosti, Nemec je tu, treba ga

z „narodno navdušenostjo“ pregnati, ali ga tak „štenkat“ da nikoli več ne pride. To se je pa ne le Nemcem zgodilo, se je tudi Madžarom. Najboljše se od srediških prvakov sprejme sorodnik kruco, cigan, — rekel sem od pravakov. Na čast Središčanov se mora namreč reči, da je večina mirna, zadovoljno živi; le nekaj voditeljev ima celo komando — in načadni kmetje so premirni, da bi se upali kaj tej komandi protiviti. Vejo namreč, da je joj če kdo ima drugo misel, nego „oberkruci-belo-rudečo-modre-barve“. Taki tih smo tudi mi „Štajerci“. A prišel bo dan, ko se zdramimo, prišel bo dan, ko bomo pomedli z zadnjimi narodno-prvaškimi mogotci. Kmetje udarili bojo s pestjo na mizo, da se bo strahoma prvaški generalštak v kotičke poskril in se ne bo upal več na beli dan in gospodarili bodo spet kmetje in druge bo zgledalo v trgu. Kmetje, vzdramimo se, glejmo, da bomo dosegli spet čase naših pradedov in dobro, pametno, poštano gospodarstvo z občinskim premoženjem!

Mali Josip.“

(Opomba uredništva: Ker se ta članek in od „Središčana“ nam uže v zadnji številki naznjanen in sedaj upošljen članek skoraj strijnata, budem drugi članek ob priliki priobčili).

Sv. Marjeta Dplj. V štev. 32 od 6.8. 1911 je prinesel „Štajerc“ dopis, v katerem je g. nadučitelj Achitsch dokazal v mirnej, nepristranskej besedi nujno potrebo razdelitve naše občine sv. Marjete. Ta dopis je zakotnemu, klerikalnemu dopisniku „Slov. Gosp.“ možgane tako zmesal, da se ta kojon podstopi v zadnji številki „Slov. Gosp.“ zopet blebetati o naših razmerah, ki ga, takoj rečeno, toliko brigajo ko Marječane lanski sneg. Ker je stvar razdelitve naše občine tako pereče vprašanje, blagovoli mi dragi „Štajerc“ tudi nekaj besed. Članek „Slov. Gosp.“ sam ne razume kaj piše. On trdi da so Prepolje polit. občina. To ni res, ampak polit. obč. je sv. Marjeta Dplj. Dalje trdi da bodejo davkoplăcevalci dva župana in dve županstvi plačevali. Vbogo revče! Kaj ne veš da se 240 K lahko razdeli v 120 K + 120 K ali 80 K + 160 K itd. Seveda, zmešanim možganom je ta račun pretežek. Kako pa misliš zaradi šole? Šola se bode morala razširiti. Da bodejo stroški, to vemo, a vemo pa tudi da se ti zaradi razdelitve občine ne bodo niti za en vinar povisali niti znižali. Kaj se plačila tiče, imamo že finančnega ministra naprošenega. Tudi za margeški „turm“ se boji, da bi se podrl. Ne bo se ne. Ta je stal pred njim, stoji in bo stal za njim. Stara šola ki občino nič, le kraj. šols. svet briga, se obrestuje dovolj. Če bi se prodala, bi pač morali nadučitelju plačati kvantir, ki bi presneto drag prišel. Gmajnska hiša nese 80 K obresti. Ni to dosti za kučo, ki je vredna kakih 2000 K; niso to 4% obresti? Dopisniku „Slov. Gosp.“ pa svetujem v imenu vseh Marječanov, naj pusti zadevo razdelitve občine sv. Marjete Dplj. nastran, kajti revček ubožek je itak ne bode izvršili, ampak to prepustimo g. Achitschu ki je za nas kmete, kočarje in gostače po našem prepričanju bil in bo. Zakotnemu pisacu „Slov. Gosp.“ pa svetujem naj miruje, drugega ga pošljemo v bližino Grada število 47. Prosim pa tudi da mi potrdite, da ni g. Achitsch tega članka doposal.

Eden za vse.

(Opomba uredništva: Potrjujemo radevoljno, da g. nadučitelj Achitsch tega članka ni vposil!

Sv. Marjeta Dplj. Občinski urad sv. Marjeta Dplj. prosi za sprejem sledeče izjave: „Slovenski Gospodar“ v zadnji številki od 24.8. 1911 stran 3 prinaša dopis, v katerem predmetuje v prvi vrsti g. nadučitelju Achitschu in v drugi vrsti množini naših občanov politične namene zastrand razdelitve občine sv. Marjete. Odstranjenje zdajnih, neznotrosnih razmer je le mogoče potom razdelitve, kakor jo je opisal naš nadučitelj g. Achitsch v „Štajercu“. V seji od 16.7. 1911 občinskega odbora sv. Marjete Dplj. se je enoglasno sklenilo prosiči za dovoljenje te razdelitve na primerem mestu, ker je delitev davčne občine Prepolje in polit. občine sv. Marjete Dplj. izrečna želja vseh davkoplăcevalcev Prepolj, Trnič in sv. Marjete Dplj. in se je g. Achitsch naprosil, da v zvezi z občinskim uradom storiti potrebne korake, ktero težavno delo je tudi ra-

dovoljno prevzel. Občinski urad obsoja najostreje za hrbto rovanje proti delu, ki bode služilo le v korist vsem občanom, v vrhnitev reda in miru med njimi, in izjavi, da bode brezobzirno deloval na doseg svojega cilja. Občinski urad sv. Marjete Dplj. 27.8. 1911. Jurij Gojčič, župan, And. Kirbiš, Odborniki: Johan Rodošek, Anton Alles, Lukas Frak, Mihail Peseck, Franz Sagadin.

Mursko polje. Mi imamo „Križevsko opekarino“, ki je zares polna križev in težav. Babilonska zmesnjava je bila že od začetka; sedaj pa je prišlo to podjetje do meje, katere še ne najdemo v nobeni mapi. Ciglanica je bila „notri zegrana“ in sicer ob ogromni ter raznovrstni asistenci odiščnih društvencev in rojakov. Od tega dneva je preteklo že precej časa. Bile so viharne urice! Mi kmetje, ki podpiramo vse, kar je le količka narodnega, smo bili veseli, da imamo na krasnem murskem polju velikansko glinasto podjetje, ki temelji na pristni narodni podlagi. Upati je bilo, da bode nesla velikanska opekarna tudi istotaki dobiček. Vršila se je seja za sejo. Sedelo se je in zopet sedelo. Lepa narodna ideja nikakor ni zamogla zvaliti; — iz lepih jajih imamo danes le primerno število smrdljivih žlaprtkov. Da, da, to so pravcati „zaprtki“, kajti iščite jedro, iščite zdrave razmere sploh — ne bote jih našli. Čudili smo se, da ne grejo tisočaki kar živi v društveno blagajno. Oče Jure Lujz, ki so poboveni kmeti in seveda tudi pošteni mož, so se trudili noč in niso zahtevali skoraj nobenega plačila in tudi nobene zahvale. Storili so vse le Bogu na čast, bližnjemu v korist. Njihov polbrat in duševni vodja našega glinastega podjetja dr. Karol Grossmann, slavnoznani lutmerski avokat in posestnik, se je trudil istotako in je delal celo čudež. Bili so čudeži vseh čudežev! Toda niso dobili višjega in pristojnega potrjenja. Zdravi možgani, kajih še ni umorilo nobeno umetno gnojilo in nobena kemična tinktura, so začeli misliti natančneje in končno je pod navadno kvokačo na glinasti podlagi močno zgramel. Zaškripalo je v potrih vozovih in starci štempljni so se nasmehnili v obcestnih jarkih. Slabi časi so, nobenega žegna več. Mi zvezarji smo na murskem polju v ogromni večini, sami pobožni ljudje, ter se ne bratimo z drugimi, tudi z židovi ne. — Mi damo Bogu, kar je božjega in cesarju, kar je cesarjevega. Radi čitamo „Štajerca“; on bi moral postati vseposod naš evangelij, kajti v njem je in se zrcali živa resnica. V kratkem budem poročali o ljubki bilanci našega glinastega podjetja, omenili nekaj lepih prizorov iz židovsko-slovenske vzajemnosti ter

natisnili tudi slike velikih tovarnarjev in časopis gospodov Jureš Lujz in Grossmann Karl. Gospodu uredniku murskopoljske pozdrave!

Kmet

Pola. Dragi „Štajerc“, prejmi od mene tudi kaki dopis; kot stari naprednjak Vas boste cenjene bralce gotovo s tem dopisom najbolj razveselil, ko sem že dve leti tukaj v tej pusti kameniti Poli, pa veselega še nič doživel danes večera. Prvo veselje sem čutil danes sebi, ko smo sprejeli našega prestolonaslednika Franc Ferdinand zelo slovensko; mudil se je le malo časa tukaj, mimo peljoč se iz manevra iz Dalmacije. Pridili so mu takoj zelo nešk krasnega; celo vojno luko (Kriegshafen) so nasvetili z električno lučjo, cele vence prekrasni luči je bliskalo v morskih valovih nočnega morja. Lahko rečem do 1500 lučic je razsvetljeno morje. Stari zid „Arena“ so pa zažgali z umetnim ognjem tako, da je bilo videti kakor bi cela Arena bila po noči od solnca razsvetljena res nekaj zelo krasnega. Hodil sem že Bog zanje po drugih krajih, pa kaj takega še v resnicu nisem doživel. Prestolonaslednik se je pripejal po morju s torpedobotom, zvečer ob 8. uri, in se ročno odpeljal po dvornem vlaku na Dunaj. V vlak je ga lahko vsak videl, ko ga je ogromna množica od obeh straneh obkolila. Vojaštvu mu je naredilo parade, in godbe vojne mornarice in 87. pešpolka sta mu zaigrali precej različnih kosov. Ljudstva je bilo natlačeno toliko pred vojno luko kakor mavelj. Kaj takšnega kaže meniti kraj Pola gotovo ni doživel, kajti tega tudi ni bila Pola zmožna. To Vam sporočim kot Vaš sodelovalec. Bodite mi pozdravljeni!

A. P. rojak lepe Štajerske.

Zobna krēma

KALODONT
Ustna voda

Čas žetve in nevarnost požara.

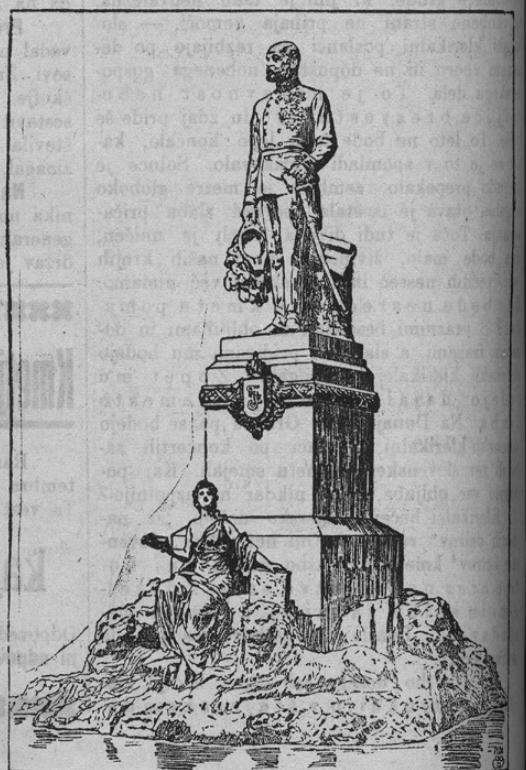
Spisal Karl Schleimer.*

Staroznana resnica je, da se število požarov poviša, kadar so vsi plodovi, zrnje, detelja in krma pod streho. Istotako je znano, da se požari v času žetve grozovito razširijo, ker najdejo plamena povsod mnogo hrane, in so počas sedaj vsled tega splošne nevarnosti. Ali to splošno?

* „Waldv. Nachr.“

Cesarски споменик v Karlsbadu.

Te dni so spomenik cesarja Francu Jožefu I. v Karlsbadu odkrili, katerega kaže naša današnja slika. Spomenik so darovali gostje iz Nemčije v večni spomin na 80. rojstno leto našega cesarja, ki je najstarejši med evropskimi vladarji. Predsedstvo spomeniškega odbora je imela württemberška princesinja Werra. Spomenik sam je izvršil nemški mojster profesor Eugen Boermel. Mesto Karlsbad dalo je dočišči prostor brezplačno na razpolago. Spomenik stoji na najlepšem prostoru mesta, v Bethovenparku. Delo je naravnost krasno. Iz skupine skal raste granitni podstavek v ednostavnih formah, na katerem stoji 3½ metrov visoka cesarjeva podoba v generalski uniformi. Na zgorajšnjem delu podstavka je bronasti obroč lovorič, ki nosi spredaj avstrijskega orla in cesarsko krono. Spodaj sedi ženska podoba („Sprudelfee“), ki predstavlja boginjo Karlsbaških toplic. Ob njenem vznožju pa drži habsburški lev zvesto stražo. Bronasti spomenik je vila firma Gladenbach v Berlinu. Spomenik branil bode slavo našega sivilskega vladarja še za bodoča stoletja.

Das Denkmal für Kaiser Franz Joseph I. in Karlsbad von Prof. Eugen Boermel, Grunewald-Berlin 1911.

ne nevarnost pa se še vsled dveh okoliščin posveti poveča: čas žetve pada po navadi v leto vročine in nje sledče suše, katera povzroči spet pomanjkanje vode. Suša odpira besnim plamenam vse diri, pomanjkanje vode pa jemlje možnost, plamenam odločno nasproti stopiti.

Kako nastane ogenj? — Edino zaradi lahko-neskladnega ravnanja z ognjem ali zaradi zločinskega dejanja blaznih ljudi. Da se kaj samo ob tem name, je pri današnji vrsti gospodarskih poslopij, kjer je devolj za zrak skrbljeno, skozi izključeno.

Neprevidno, lahkomiselno ravnanje! Vsa pota so potrošena s slamo. Treba je le gorečo užigalico, konec cigare, pepela iz pipe proč vreči in lahko nastane velikanski požar, ki spravi dovesko eksistenco in življenje v nevarnost. Iako ne nastanejo samo hišni požari, marveč tudi poljski, travniški ter gozdni požari skoraj izključno zaradi neprevidnosti izprehajevalcev. Tako naj bi si vsled tega pred očmi držal, iako splošno nevarno je neprevidno ravnanje z ognjem in lučjo. "Oj, da bi se vsakdo vsaki dan in sledče temeljne stavke spominjal:

1. Pazi pri kadejnu! Najedostavjeva navodila reda ti prepojejo, da onesnaževanje s proč vrzitimi užigalicami, osniki smodk ali pepelom iz pipe; ali v stanovanju napravi lahko metlja takoj red. Bodti pa tudi v prostem previden, kjer je tam tvoja nevidnost lahko za mnoge nevarna. Ako si dovolj kadil, potem pazi, da ostanki tvoje zabave ne provzročijo bede!

2. Ne kupuj žveplenk! Pač ti dajo vse užigalice marsikateri dobiček, ali one maju tudi nevarnost, da se jako hitro vnamejo, tako le eno zgubiš.

3. Ne rabi nikjer odprte luči! Ne v hlevu, ne v gospodarskem poslopiju, ne v leti in ne na stranišču. Ena sama slavnica, ena pripovina, en košček papirja povzroči pri odprtih lučih lahko požar.

4. Bodti previden pri rabi snovi, ti se lahko vnameje, kakor n. pr. pri duhu, masti, limu, spiritu, petroleju, bencinu, karbidu itd.

5. Ne pusti nikdar otroke brez usacega nadzorstva v hiši!

6. Ne pusti slame okoli svoje hiše po tleh ležati!

7. Predno greš spati, preglej še enkrat vse kote tvojega posestva!

8. Drži si ojstrega domačega pasa, da te obvari pred neznanimi dvomljivimi postopki!

9. Zapovej vsem, ki so v hiši, isto previdnost gledo ognja, tako dašti poslom, poletnim gostom itd.

10. Ne zamudi tvojega posestva sametno proti požaru zavarovati!

Ti stavki veljajo v prvi vrsti zato, da se ogenj prepreči. Ako pa ogenj vkljub tej previdnosti nastane, potem naj sledede določbe resnemu delu požarnih bramb pomagajo:

1. Ponoči naj bode dverišče prosto od vnovitja poljedelskega orodja.

2. Prostor za uvoz naj bode vedno prost,

tako da zamore v potrebnem slučaju požarna bramba takoj in neovirana do dela priti.

3. Vodnjak naj se lahko odkrije; ne dajaj na vodnjak posode in druge predmete.

4. Vrata pri hiši in v hlevu naj se lahko in hitro odprejo.

Zdaj še par besed o požarni brambi sami. Krasni napredok, ki so ga požarne brambe avstrijske od 1. 1870 naprej doživele, vidimo jasno iz številki: Leta 1870 bilo je v Avstriji samo 331 požarnih bramb; do leta 1906 naraslo je to število na 11.000 s skupno 400.000 možimi. V mnogih krajih so poleg domačih požarnih bramb tudi fabriške in je v takih krajih lahko proti nevarnosti požara nastopiti. Drugače je v krajih, kjer ima 3 do 5 in še več vasi le eno samo požarno brambo. Že dejstvo, da konjev ni takoj na lici mesta, oteži hitro delo gasilcev. Saj so ravno v času žetve konji hudo izmučeni in se jih že zaradi živinskega varstva ne sme prepričano rabiti. Tudi znamenje ognja in služba v shrambi požarnikov potrebuje mnogo pre-membra.

Pred vsem bi bilo tedaj potrebno, da se (vsaj v času žetve) vpelje povsod stalno nočno službo, ki bi jo naj izvrševali člani požarnih bramb. Ureditev gasilnih voz in alarmiranje gasilcev bi bila dolžnost te straže. Požari po končanem delu in ponoči so najbolj nevarni; zato bi morala dva gasilca službo opravljati. V požarniški hišici naj bi bili dve postelji, pri njih pa orodje stražnikov. Nočni čuvaj bi straži ogenj naznani, gasilec A bi moštvo alarmiral, gasilec B bi brizgalne pripravil ter konje vpregel, tako da se prihajači gasilci takoj lahko odpeljejo. Potrebne troške bi morala dežela in občina povratiti; saj se gre zato, da se varuje lastnino in življenje prebivalcev. Častna dolžnost vsakega je, da postane član požarne brambe. Redne vaje naj bi delazmožnost požarnikov še povišale, skupni obhodi, parade itd. naj bi tovarisko medsebojno ljubezen povečale in prebivalstvo zmožnost gasilcev pokazale.

Ako bi se vse te nauke povsod vpeštevalo, potem bi bilo na tisoče manj požarov in tisočkrat bi se lahko že nastali ogenj hitro pogasil.

slavnost, ki naj bode obenem praznovanje obletnice krvavih dogodkov leta 1908. Znano je, kako se v Ljubljani take slavnosti praznuje. Zato je upati, da bode oblast divjanje gotovih prenapetih slovenskih krogov vstavila. Sicer pa večina tudi slovenskega ljubljanskega prebivalstva s takimi priredbami itak ni zadovoljna. Kajti dobička nima od tega nikdo, kakor k večjem „narodni advokati“. Prebivalstvu samem pa je srbofilsko divjanje v gospodarskem oziru vedno škodovalo.

Iz Spodnje-Stajerskega.

V sv. Lenartu slov. gor., tako se nam poroča — praznovali so preteklo nedeljo zaključek drugačja šolskega leta na novi nemški šoli. Slavnost je vodil g. nadučitelj Flory. Na dnevnom redu so bile deklamacije, petje in telovadba. Zlasti telovadba dečkov in deklic je našla mnogo odobravanja. Nežnejšega je tudi težko mislit, kader lepo deco, zbrano v različnih skupinah okoli grba „Schulvereina.“ Izstopivši so dobili knjige in spominske listke v slovo. Udeležba pri tej lepi slavnosti je bila izborna in lahko rečemo, da je bilo vse splošno zadovoljno. Nemška šola v sv. Lenartu napreduje in bode i zanaprej napredovala!

Javna zahvala. Iz Šoštanja se nam poroča: G. Karl Emil pl. Haebler, graščak na Guttenbühl pri Šoštanju je zopet svojo plemenitost dokazal in je podelil večje darove za razne potrebščine mestu Šoštanju. Tako je dal za izidanje nemške šole, ki bode s prihodnjim letom postala 3 razredna, veliko svoto 500 kron. Nadalje je podelil nemškemu otroškemu vrtecu 100 kron, prostovoljni požarni brambi 50 kron; tej je tudi obljudil, da ji bode pomagal pri nabavi novih rezervit in uniform. Nadalje je kot čestilec petja podelil nemškemu moškemu pevskemu društvu „Liederkranz“ 35 kron. Kot dobrotnik revežev se je zavezal, da bode v oskrbo revcev v Woschnaggovem zavodu mesečno 42 kron plačal. Samoumevno je, da se veseli mesto nad to velikodušnostjo in da se visokemu gospodru javno zahvaljuje z upanjem, da bode i zanaprej potrebščine mesta podpiral.

40 letnico kot koperški zdravnik praznoval je te dni g. dr. Jos. Hoisel v Rogaški Slavini. Čestitamo vremenu možu iz vsega srca!

Čudna naturna igra. Iz Frama (Frauheim) se nam poroča: Zadnji četrtek je v Koprivniku pri Framu pri posestniku g. L. A počnik vrgla krava popolnoma človeku podobno tele. K temu opomimo

Novice.

Ljubljanskim kričačem okoli srbofilskih tamoznjih listov je menda zopet dolgčas. Radi bi zopet nemške davkopalcevalec na srbski način nadlegovali in napadali. Slovensko-radikalno dijateljstvo priredi dan 17. septembra neko veliko

Ukradena slika.

Ka Francoskem (in lahko se reče, po vsem za umetnost navdušenem svetu) vlada velikačka razburjenost. Iz posloja Louvre v Parizu je namreč naravnost neverjetno evoto vredna slika „Mona Lisa“ ali „Giacondi“ izginila. Slika je mojstversko delo velikega italijanskega slikarja Leonardo de Vinci. Za sliko, ki predstavlja v nedosežni umetnosti žensko postavo, hotelo se je že dva milijona frankov dati; pa francoska vlada je ni hotela prodati. Leonardo de Vinci je tudi znano krasno sliko o Kristovi zadnji večerji napravil. O tatu slike, ki je 1 meter visoke, še ne vedo ničesar.

Zahtevajte
povsod
„Štajerca“

Das aus dem Louvre entwendete Gemälde
Leonardo de Vinci's „Giaconda.“

Gotovo govejo juho

najboljšega okusa dajo

MAGGI JEVE kocke

à 5 h

Pazite natanko na ime **MAGGI** in varstveno znamko križeva zvezda. Druge kocke niso MAGGI-jeve.

le sledete: Dotični izrodek krave ima na vsak način le gotove slučajne sličnosti s človeškim otrokom. Govorce, da se je zgodil pri kravi zločin, ki se sicer v naših krajevih klerikalnega po-neumnenja večkrat pripeti, in da je izrodek plod tega zločina, so napačne. Različna plemena se ne morejo med seboj spartiti. Na celi stvari je torej le neka slučajna podobnost. Bilo bi pa vsakakor zanimivo, ako bi se tudi znanstveniki za to zanimali!

Tatvina. Na sejmu v sv. Jurju j. ž. je bila v spanju kramarjo Jožefu Mozar denarnica z več kot 100 K ukradena. Dolžijo tatvine štiri fantinov, ki so jih v Šmarju zaprli.

Živa baklja. Pekovski učenec Kolar v sv. Jurju j. ž. se je polil s petolejem in se mu je oblekla vneta. Dobil je smrtnonevarne opeklime.

Krava in teleta v vrednosti 600 K so neznani tatovi posestniku Jakobu Slana pri Ljutomerju ukradli.

Umirajočo našli so na cesti v Št. Vidu pri Kozjem neko neznano žensko. Hoteli so jo v bolnišnico odpeljati; ali na poti jim je umrla.

Vlomilci so ukradli posestniku Cilenšek v Braslovčah kovček, v katerem je bilo 1000 K denarja in hranilna knjižica za 8.000 K. V nekem polju so hoteli kovček izprazniti; ali pri temu so jih ljudje pregnali.

Požar. V Selah pri Brežicah je pogorelo gospodarsko poslopje posestnika Franca Merkša z vso kromo in orodjem. Škode je za 5.000 K. Baje je neki Hrvat iz maščevanja zažgal. Požarniki so s pridnim delom omejili razširjenje ognja. Nesrečni posestnik ni bil zavarovan.

Dva tatova na enem kolesu. Fanta Anton Kobale in Jože Majcen iz Konjic ukradla sta Matiji Žunko v Mariboru kolo. Potem sta se oba na tem kolesu v Konjice odpeljala; a tam so ju prijazni žandarji sprejeli in vše prijaznejšo luknjo odpeljali.

Pri sekjanju dreves je bil delavec Vinko Mastnak pri Doprni težko ranjen.

100 krov izgubil je 15 letni sinček železničarja Jalunščika v Mariboru. Iz strahu pred kaznijo je revez potem pobegnil. Doslej ga še niso našli. Denar je najdel neki inženir.

Povozil je vlak kmetsico Frančiško Kosternaj pri sv. Jurju j. ž. Revica je bila na mestu mrtva.

Veliki požari. Prebivalstvo v radgonski okolici je hudo razburjeno, ker se požari nekaj časa sem grozno množijo. Šele pred kratkim so v radinski kopelji nekega 16 letnega pozigalca zaprli. 21. p. m. pa je pričelo pri Kotzbecku v Radgoni goreti. V grozni hitrosti se je razširil ogenj na Schützovo gospodarsko poslopje. Osem požarnih bramb ni moglo ogenj pogasiti. Goreča slama je letela čez Muro in je tam tudi več hiš zažgala. Kotzbeck ima škode za 7.300 krom, drugi pogorelec za 1.670 K, Schütz pa za 6.628 K. Zažgal je postopac Alois Šifer. Ko so ga zaprli, je rekel, da je zato zažgal, da bi dobil v ječi brezplačno preskrbo. Tudi v Verhovcih je pogorelo troje hiš, v Kapelah pa Weberitschova hiša.

Ogenj. Te dni je zopet gospodarsko poslopje Kramarja v Slov. Gradcu pogorelo. Zažgali so otroci, ki so se z užigalicami igrali. Požarniki so preprečili razširjenje ognja; k sreči tudi vetro ni bilo. Škode je za 8.000 K.

Goveje kože v vrednosti 50 K ukradel je neznani tat v kolodvorskem magacinu v Celju.

Pod „hunta“ prišel je v Trbovljah rudar Franc Kunšek; zlomilo mu je večkrat roko.

Rudarska smrt. V Trbovljah se je rudar Jožef Grabner pri delu s strupenim plinom zastupil. Ponesrečenega ni bilo mogoče rešiti in je umrl. Zapustil je vdovo in več otrok.

Požar v romarski cerkvi. V Sielah pri Slov. Gradcu je pričelo v natlačeno polni romarski cerkvi goreti. V hudem strahu so bežali romarji in se je le čuditi, da se ni zgodila večja nesreča. Več oltarjev je bilo hudo poškodovanih, predno so pogumni možje ogenj zadušili.

Zločinska lahkomiselnost. V Cerovcu pri Rogatcu je vladala neka živinska kuga. Občinsko predstojništvo pa tega oblasti ni naznalo. Nasprotno je celo dovolilo, da se vrši tam živinski sejem. Na sejmu je vžitkar Franc Karlin iz Dola jedel meso od bolane živine in je takoj zbolel; v groznih bolečinah je nesrečno potem vsled zastrupljenja krvi umrl. Oblast je uvedla

proti brezvestnemu občinskemu predstojništvu strogo preiskavo in bodejo krivci hudo kaznovani.

Neumno igranje. Z revolverjem igrala sta se v Mariboru Johan Heritschko in Jos. Mesaritsch. Revolver se je sprožil in je Mesaritsch smrtnonevarno ranil.

V cerkev vломil je v Sv. Jurju pri Laškem trgu Andrej Drevenschek in ukradel precej denarja. Mežnar Peklar je tata zasačil, a ta se mu je iztrgal in je pobegnil.

Sejemski tat. Na sejmu v Laškem trgu odrezal je neznani tat nekemu posestniku žep, v katerem se je nahajalo 1.200 K.

Mrlič v grmovju. V nekem grmovju v Mariboru so našli 60 letno čevljarjevo ženo Ano Hautle kot mrliča. Baje jo je vsled pijače zadelo kap.

Dinamitna patrona se je sprožila v Trbovljah rudarju Alojzu Pirs. Odtrgal mu je štiri prste roke in ga sploh težko ranilo.

V sušilnicu gorelo je pri hmeljarju Mihi Luževič v Petrovčah. Škode je za 2000 K.

Iz Koroškega.

Orglar Grafenauer igra, kakor znano, v državni zbornici prav žalostno in smešno vlogo. Za resnega ga nikdo ne smatra in kadar prične svoje šaljivke pripovedovati, zapuščajo i najpridnejši poslanci zbornico. Doma pa se dela Grafenauer kot najvpivnejšega in najdelavnnejšega koroškega poslanca. In kér sam nima prav nijakoršnih zaslug za koroško ljudstvo, baha se s tujim perjem. Evo zanimivi todazevni slučaj: V volilnem okraju Grafenauerja se je od znane strani pričela govorica širiti, da se je Grafenauer za nesrečne pogorelce v Uggowitzu v državni zbornici zavzel in da jim je državno podporo pridobil. Naglašalo se je celo, da je bil Grafenauer edini, ki je za nesrečne pogorelce skrbel in da je že zleti še več takih poslancev... Kaj je na tej govorici resničnega? Res je, da je nemško-napredni koroški poslanec dr. Waldner takoj prišel dan po požaru v državni zbornici vložil nujnostni predlog; tudi je šel takoj k ministerstvu in je zahteval ter dobil večjo svoto za pogorelce, kjer bi ti drugače ne mogli svojih hiš zopet zgraditi. Občina Uggowitz spada namreč v volilni okraj dr. Waldnerja in ta je dobil tudi od vlade oblubo, da bodejo pogorelci čimvečjo mogočo podporo dobili. Grafenauer pa je šel in je na farizejski način šele drugi dan po požaru vložil interpolacijo, brez da bi zastopnika volilnega okraja o temu obvestil. Grafenauerjeva interpolacija nima prav nobenega pomena, bode romala v koš, kakor skoraj vsi Grafenauerjevi predlogi. Ali — klerikalni priganjači pa le kričijo, da je Grafenauer tisti, ki je pogorelcem pomagal. Ja, z jezikom se nesrečnim prebivalcem ne pomaga!

Prevalje. Piše se nam: Celovški „Šmir“ zopet tuli po naročilu farških hujškačev in pri-

naša napade, ki so zrasli na svinjski trati ali pa v doberleveških lužah. Po lužah kvajo žabe in kar se sliši od teh, ni kaj lepega. Radi pričustimo črnih kvakanje v celovškem „Šmru“. Ali to jim še ni dovolj! Začele so zdaj te črne žabe skakati iz luž in letati od hiše do hiše. Nesramno laž nosijo zdaj med nezavedno ljudstvo, da je neki tukajšni trgovci, ki je napravil elektrarno, in da so posestniki, ki imajo električno razsvetljavo po svojih sobah vpeljano, vse to na troške občine storili. Tako grdo laž si upa razširjati neka nam dobro znana tukajšna črna banda, ki nima prav nobene vesti. Dobro vemo, da je stala vpeljala električne razsvetljave tukajšnjim posestnikom precej denarja. Vemo pa tudi, da je vpeljavo moral plačati isti, kateri jo je pustil napraviti. Zakaj pa se črni obrekovaci ne preprečijo povisjanju doklad? Tega ne storijo, ker potem bi ne bilo mogoče blativi! Bojijo se resnice, kakor vrag križa. Prihodnjič več!

Blažna ljubezen. V trgu Feldkirchen je in nesrečne ljubezni frizer Tomaž Fuss obstreljal mlinarico Willegger. Ranil jo je težko; potem pa je še sam sebe ustrelil in se je takoj mrtev na tla zgrudil. Gospa Willegger ni hotela njenih ljubezenskih predlogov uslušati in je to nesrečne do obupa gnalo.

Z automobilem zasledovali so orožniki Janeza Šahner, ki se je pri Beljaku zagrešil nad nekim 6 letnim dekletem. Zločincu so vjeli in zaprli.

Kravo ukradel je iz paše neznanec vzhitrni Tekli Baumgartner pri sv. Lenartu. Kravo je vredna 360 kron.

Zaprlji so v Celovcu kovača Albina Fuhrholzer, ker je neko kolo ukradel.

Smrtna nesreča. Pri žagi g. Scarpa Spodnji Beli je ponesrečil žagar Venutti. Nekaj lata mu je predrla trebuh. Bil je kmalu potem mrtev.

Vlomil je neznani tat pri trgovcu Kuttermig v Krumpendorfu in ukradel blaga za 100 krov.

Zgorela je posestnikova hčerka Ana Tercher v Ziegelsdorfu. Prišla je namreč pred približno in je take rane pridobila, da je v bolnični v groznih bolečinah izdihnila.

Požar. Posestniku Skrejnjig pri Velikovci je pogorelo hiša z vsemi gospodarskimi poslopi in vso kromo. Baje je nastal ogenj pri benzinskom motorju. Škoda je velika. Nesrečni posestnik je pred 6 leti tudi pogorel.

Vlomil je neznani tat pri posestniku Matuschki v sv. Primožu in ukradel več zlatnine, perila jedil in družega blaga.

Pogorela je v Ladingu posestniku Schmidmu hiša in gospodarska poslopja z vso premičnim ter vsemi pridelki. Ogenj je vpepelil potem 50 m oddaljeno sosedovo Schramlovo hišo. Škoda je tako velika, o vzroku požara pa se ničesar ne vede.

Z nožem sunil je v celovški okolici delavec Pogačnik tovarša Janco in ga težko ranil.

Razširjenje kolere.

V zadnjih časih čuje se zopet od vseh strani o grozoviti bolezni koleri. Pri nas delajo oblastva in junaški zdravniki z vsemi sredstvi na tem, da se razširjenje te grozne kolere omeji, ali v nekaterih sosednjih, pol divjih delih sveta se v tem oziru vse zanemarja. Prebivalstvo v teh krajih je neumno in neizobraženo, oblastva pa so nemarna in brezvesna ter ne napravijo nobenih varnostnih priredb. Tako se zavleče iz takih zanemarjenih krajev bolezen tudi v naše dežele. Glavni tabor kolere je danes Indija. V dolinah reke Ganges umira na koleri vsak dan na tisoče ljudi; ponocni se odpelje mrlje na vozovih in se jih na grmada sežiga. Tudi na Turškem se zaradi nemarnosti oblasti kolera hudo razširila. Naša slika kaže zgoraj in spodaj v Indiji za sežiganje zbrane mrlje na koleri umrlih ljudi. Pogled na mrlje je naravnost grozen. K sreči se pri nas ni batiti, da bi se kolera razširila. Seveda je tudi pri nas vsaka neprevidnost nevarna.

Die Cholera in Indien.

Fani Se Iz Mititz v V Rakl, k vršil. Pri Trunk Težko r Po Jakob C momora Gradec, Trst, d. V splošno d nasadu gnjem. S tem prevm leti drugi nasad obogatenje Hlavaplvi, ki dal je Pra v dorni lisi valed tega tukajšnjih Vpl stanje v industrije polne vsta vsem lasta taka so v mobilni Heinrich Lmann, Dun in jih dano, da potreba pranjije obnove dir. 824 Po ure, nov sprko eko preko 3 njive, ito, 2 kriški bi bil zastopajoči al naprij, na dnevi. Nas. vi. Marti 2 učeli zitni sprti v trgovini 2. f. Seb ob. Pri fabri Kaisersd poznaje in pitalni tako se sedenja. Vsi Fer farl. Že 40 imeno za obvezni doza se 4 d na vs Vsi de. za nekaj naprej, pri kat uro; d Za dal 60 vin sprejm

Obkradena je bila v Celovcu natakarica in Sawinek. Tat ji je ukradel 110 K.

Iz stropic padel je v pisanosti hlapec Jos. Bit v Beljaku. Obležal je mrtev.

V cerkvi aretrirali so v Celovcu Leopolda, ker je 500 K ukradel in več sleparij izdelal.

Pri delu padla je v Eisu kmetica Ana Truk 3½ m globoko in si pretresla možgane. Neko ranjena bode bržkone umrila.

Pod vlek skočil je pri Arnolsteinu hlapec pod Gradišnik. Bil je takoj mrtev. Vzrok samorva je nesrečna ljubezen.

Loterijske številke.

Idoč, dne 19. avgusta: 86, 9, 4, 64, 72.
Idoč, dne 26. avgusta: 73, 89, 15, 66, 23.

V zadnjih letih prislo se je v racionalnem gospodarstvu od prepranja, da je najbolje, ako se rabi pri zimskem gnojenju s Tomaževim mokom, ampak potrebo, pa tudi s kališem, saj se doseže samo dobro zetev, zrnja in slame, že v tem letu, naravn v bodočem letu se razvijojo tudi deteli na nasadi prav dobro. Zlasti po deteli dobri zemlji intenzivno uporabljajo z dušikom ter organičnim dodatkom.

Baldini, bolečine odstranjanje, vsako vnetje preprečujejoči, ki ozdravljanju v njemu zavarovanih ran ugodno pomaga. Praskemu domačemu mazilu iz apoteke B. Fragner, c. k. lifierant v Pragi, imen izbornega domačega sredstva in se tako to mazilo vedno bolj razširja. Dobi se mazilo tudi v naših apoteckih.

Tuj suh na industrijskih. Vsled grozovite suše je vodno v največih rekah tako padlo, da zamorejo mnogoletnini in svoj promet le z največjo težavo obdržati. Ker ima potrebo razvajanja prometa prav občutne posledice, priporoča se na lastnikom vodne moči nujno nabavo rezervne moči. Kot so v pri vrti primeri moderni patečni vodni i. o. o. vodni i. o. o. paro, kakor jih gradi svetovnoznamena firma Lanz, Mannheim (avstrijska proizvodnja pisarna Emil Honigberg v Dunaju IX/4). Take lokomobile se lahko in zaloge hitro postopej v par dneh postavi. Delajo z vsakim kurjanjem in tako števajo na morajo drugi motorji z njimi konkurirati. Malenkostna prostora, visoka rezerva moči, dolgo trajanje in lahko ravnanje s lastnino lokomobilom imen, kakor ga nimajo izdelki nekaj druge trdne na kontinentu.

Posestvo

na od Ptuja, 10 milijonov zidana cerkev, na sredi sivega zidana poslopje z dvema kletoma, lep sadonosnik, vse oba paša za celo kletovo, brez plačila; ta kletova za enega rokodelca, ali trgovino; kdo želi, naj se oglaši v osmih: Johann Toplak, Maribor bei Wurzburg.

Posestvo,

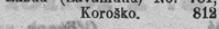
hiša zidana, 3 sobe, velvana kuhinja, 2 kleti, presa, govejni hlev, svinjak, remiza za vozove, 15 oralov zemlje, njive, travniki, gozd in 1 oral vinograda, 1½ ure od glavne ceste, se tako pokeni proda. Vpraša se pri lastniku Lorenz Lederer, Zgornja sv. Kungota pri Mariboru. 810

Pomočnik in učenec

za kovačnico se takoj sprejmeta pri Francu Ivanciu v 816 Ljutomeru.

Ženitna ponudba.

Mlad urar, ki ima nekaj debarjev, želi v zakon žensko brez otrok, in ne čez 35 let staro, mora imeti 1000 kron premoženja; če je mogoče pisma s fotografijo, se vrnejo nepoškodovanja. Ponudbe naj se pošljajo na poste restante Labud (Lavamünd) No. 781, Korosko. 812

Sakdo naj bi se prepričal,

je Prasko domač mazilo v vsaki hiši neobhodno potrebno.

Na 10 let se pokazalo se je onehkujoče, vlačilno mazilo, pravno Prasko domač mazilo kot zanesljivo sredstvo za obrez. Varuje rane, pomanjšuje vnetje in bolečine, vpliva blidčino in pospeši zacegeljenje ter zdravljenje.

Postna razpoložljavec vsaki dan. 813

Dekle, vse svetja, ki zna tudi vse spremeta tam dva hlapec za zunanjih delo. 804

Glavna zaloga

939

FRAGNER, c. in kr. dvorni lifierant

apoteke „pri črnem orlu“

Praga, Kleinseite, ogev Nerudagasse št. 203.

Zaloge v apotekah Avstro-Ogrske.

Lahek zaslužek

Na dom za fante in dekleta že od 13 let, ako želite delati za meni predmete, interiri si lahko zaslužite 20—40 vin. na delo je lahko in brez posebne učenosti, kojo pojasnila in na vzorec od dela pošljite v znak, kateri se Vam pa, ako delo nene, nazaj vrnemo. Schnitzlerei-Industrie Pötschach No. 100. 851

Pozor pred manjvrednim blagom!

Tomaževa moka

je za vsaki čas in za vse kulture najboljše in najcenejše gnojilo fosforjeva kistline. Čistost, vsebinska na skupni fosforjevi kistlini ter na oni, ki se v citronovi kistlini raztopi ter tudi fino mlénje pod znanko „deteljice“ (Kleebatt).

znanje ter v več kot 30 letni rabi najbolje priznane Tomaževe moke se jamči od

prodajalne pisarne fosfatne moke čeških Tomaž-tovaren

Dunaj I., Bauernmarkt 13. 193

Eno prav

lepo posestvo

ob cesti z lepim novim poslopjem s 5 sobami, novi hlevi z dobro vpeljano gostilno, amrsko kovačijo, ob zelo močni vodi z lepim sadonosnikom, travnikom, brajdami, ki se bode letos do 10 polovnjin vina naredilo, potem lepe njive in vrt se takoj zavoljo družinskih razmer po zelo nizki ceni proda. Natančneje pove Franz Petelinz iz Zgornje Polskave. 820

Pridna

prodajalka

za trgovino z mešanim blagom, zmožna obeh dejavnih jezikov, solidna, se takoj sprejme. Pisma pod M. de Toma, Dobje pri Planini. Istotako se sprejme tam učenka. 818

5000 kron zaslужka

plačam tistem, ki dokaže, da moja čudežna kolekcija

600 kosov za le 6 kron

ni priložnostni nakup in sicer: 1 prava švie. zist. Roskopf pat. žepna ura gre natanko in regul. s pismeno 3 letno fabrično garancijo, 1 amer. zlato-duble pancer-verizena, 2 amer. zlato-duble-prstanza (za gospoda in dame), 1 ang. pozlačena garnitura, ki obstoji iz gumb za manšete, ovratnik in prsa, 1 amerik. žepni nož 5 delov, 1 eleg. žid. kravata, barva in mušter na željo, najnovejši facon, 1 krasna igla za krvatko s simili-brilliantom, 1 nežna broša za dame, zadnja novost, 1 kor. garnitura za toaleto na potovanje, 1 eleg. pristačna denarnica in usna, 1 par amerik. batonov z imit. biseri, 1 patl. angl. barometr za vreme, 1 album za salons s 36 umet. in razgleđi sveta, 1 krasni kolaj za vrat ali za lase s prisnimi orientalskimi biseri, 5 indijskih vragov-rokorovalcev, zabava vsako družbo in se 550 raznih predmetov, ki so v vsaki hiši koristni in neobdrobeni potrebni, gratis. Vse skupaj z eleg. zist. Roskopf-pat. žepno uro, ki je sama dvojno sveto vredna, koča samo 6 krov. Dobi se po povzetju ali naprej kasa (prejme se tudi zmanke). A. Gelb razpoložljiva hiša Krakova št. 430. NB. Pri naročbi dveh paketov doda se zastonj 1 prima-angl. brije ali 6 naj. platenih živih robev. Za kar se ne dopada, denar brez zamude nazaj, torej vsaka rizika izključena. 814

819

Ura za verižico!

1 ura samo za K 1·90.

Zaradi nakupa velikih množin ur razpošilja spodaj stojeca eksportna hiša: eno krasno pozlačeno, 36 urno preciz. anker-uro z lepo verižico za samo K 1·90, kakor tudi 3 letno pismeno garancijo. Pošilja po povzetju eksportna hiša ur F. Windisch, Krakova St. U.

NB. Za kar ne dopada, denar nazaj. 816

(NB. Za kar ne dopada, denar nazaj.)

Ena prav
dobro idoča

gostilna

z mesarijo sredi enega nemško-slovenskega mesta se takoj pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji za 20.000 K proda. Natančneje Franz Petelinz iz Zgornje Polskave. 817

Kdo želi kakšno posestvo, gozd, hiša ali gostilno, kjer kolikor in hitro kupiti, prodati ali zamenjati za drugo, naj se blago obrniti na Franz Petelinz, Zgornja Polskava. 821

Mletje

(Lohn- und Mautvermahlung), ter izmenjava vseh vrst žitja preskrbi najhitreje in najcenejše valčni umetni mlin v Rušah (Maria-Rast) pri Mariboru.

Proda se gostilna

z polno koncesijo in iztočom žganja (Branntwein-ausschank), ležiča na glavnih cestih in v zelo lepi legi pol ure od mesta Ptuj; zelo sposobni prostori za trgovca. Zraven je tudi 6 oralov zemlje. Več se izve pri upravnosti „Štajerca“, Ptuj.

795

Svetovno mojstrovstvo v Industriji ur vendar pridobljeno t.

Ekstra-plošča!

Velelegantna!

Kavalirska zlato-duble-ura

premirljana marka „Splendid“

samo krone 4·90.

Ita ima dobro idočo 36 urno anker-kolesje, in je po električni poti s pravim 14 kar. zlatom preveličena. Garancija za precinost 4 leta, 1 km. K 4·90.—2 km. K 9·—. Vsaki ur se doda zastonj fino požlačeno verižico. Brez rizike, ker je izmenjava dovoljena ali pa denar nazaj. Posle po povzetju

D. Liban, Dunaj III., Rennweg 3. 822

Iz lesa zgrajena

802

h i š a ,
krita z opoko s svinjskim hlevom, ¼ ure od železniške postaje Poličane, 1½ orala njive, vignogra in sadonosnika, se takoj proda. Več pove g. Hans Wouk, Poličane.

Slive in jabolka

za stiskati kupuje v vsaki množini Max Straschill, Breg pri Ptuju.

Pridni viničar

s 3—4 delavskimi močmi se pod jako dobrimi pogojimi takoj ali do 1. novembra t. l. sprejme pri

Karl Kasper v Ptiju
(Pulver-Kasper.)

809

16 let star fant
išče dobrega mizarskega mojstra za učiti se obrti v kakem mestu ali večjem trgu na Štajerskem ali Koroškem. Ponudbe mojstrom pod šifro „Tischler Lehrling Fr. I. 120“, na upravo „Štajerca“. 801

Zasluzek!!

Franz Schönlieb,
Gewehrfabrikant und Feinbüchsenmacher Ferlach (Kärnten). Direkti nakupni vir mod. lovskega puške, lancaster-puške, (Büchselflinten) od K 58—naprej. Popravila, prenarevale strokovnjaka, zlasti nove cevi z nedosežnim uspehom in nove sašte. II. cenički prezplačno. 564

758 Dva krepka

kovaška učenca

(Ring- und Kettenschmiede) se sprejmeta pri g. Ferdinandu Frankl, Stadenei pri Mariboru.

Dobro idoča 762

pekarija

se da takoj v najem. Vpraša se pri Franz Prechtl, Pobrež ř. 182 pri Mariboru.

Reparature na šivalnih strojih

izvršijo se v naši delavnici

hitro v strokovnjako. Singer

Co., akc. dr. za šivalne stroje, Ptuj, Hauptplatz 1. Največje

in najstarejše podjetje za šivalne stroje. Na vprašanja

vsako začeljeno pojasnilo. Mušti štikanja in šivanja za

stonj in franko. 366

Grazer Kasse

(r. G. m. b. H.), Graz, Herren-

gasse Nr. 11, verleht Geld

— auch in grösseren Posten

— rasch, ohne Vermittler-

provision, ohne Lebensversi-

cherungswang und ohne Zwang

zu Gehaltswormerkungen bei

mässiger Verzinsung gegen

Bürgschaft oder gegen Gehalt-

abzug mit Lebensversicherung,

oder gegen grundbürgerliche

oder sonstige entsprechende

Sicherheit im Personalkredit-

zweig zur Rückzahlung in

Wochenräten (von welchen

auch mehrere zugleich gezahlt werden können), so dass das

Kapital in 5 oder in 10 oder

15 Jahren rückgezahlt wird,

im »Allgemeinen Zweig« aber

in beliebig zu vereinbarender

Frist. Schuldscheinverfassung

unentgeltlich. Schnellste Erlie-

digung, Auszahlung der Vor-

schüsse nach Herstellung der

Sicherheit sofort. Drucksorten-

versand.

811

xxxxxxxxxx

ZELO TRPEŽNO POKROVNO SREDSTVO NA VREMENSKI STRANI JE

Eternit

SKRIL.

ETERNIT-TOVARNA LJUDEVITA HATSCHEK, LIMZ. VÖCKLABRUCK, DUNAJ, BUDIMPESTA, NYERGES-UJFALU.

Zastopnik:

Rudolf Blum & Sohnobrt za kleparstvo in pokrivanje streh **Maribor**, ogelj Carneri- in Hilariusstrasse.

118

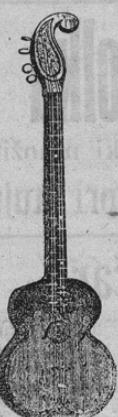
Najizvrstnejše in najboljše tambure izdeluje in razpošilja

Prva sisačka tvornica tambur**J. Stjepušin****Sisek (Hrvatska).**

Odlikovan na Pariski razstavi l. 1900 ter na Milenijski razstavi 1895.

Raven tambur je sklad za tambure ima razna glazbila kakor: gosle, cifre, kitare, mandoline, harmonike, okarine itd., za katere se pošilja poseben cenik s slikami.

Veliki ilustrovani cenik pošije vsakomur zastonji in franko.

V tej tvornici izhaja strokovni tamburški mesečnik pod naslovom

„Tamburica“, kateri prinaša poleg pouka in krasne tamburške skladbe in košta celo leto samo 8 kr.**Veliko presenečenje! Nikdar v življenju ta priložnost! 600 kom. le 3 K 80 h.**

1 krasna pozl. prec. anker-ura z verizico, natančna, 8 letna garancija; 1 moderna dana krvata kar gospode; 3 ff. žepni robobi; 1 krasni prstan za gospode z imit. biserom; 1 krasna eleg. garnitura ženskega kinča, ki obsegja 1 krasni kolj iz orient. biserov, mod. damski kinč s patent-zaklepom, 2 elég. damska bračeta, 1 par ušesnikov s patent-kaveljem, 1 krasno žepno toaletno zrcalo; 1 usnjata denarnica; 1 p. gumbo za manšete, 3 gradno duble-zlato s patent-zaklepom; 1 veleleg. album za razglednice, najlepši razgledi sveta; 3 zabavni predmeti, velika veselost za mlado in staro, 20 zelo praktičnih seznamev ljub. pismem za gospode in dame, 20 koresp. predmetov in še čez 500 rabnih predmetov, v hiši neobdro potrebnih. Vse skupaj z uro, ki je sama ta denar vredna, košta le K 8-30. Poslje po povzetju dunajske centralne razpošiljalnice

Ch. Jungwirth, Krakova št. BIIIS.

NB. Pri naročbi dveh paketov se priloži 1 prima angleška britev. Za kar ne dopade, denar 'nazaj.'

Največja zaloga kmetskih strojev in sprejemanje popravil**Franc Kampuš Zg. Polskava pri Pragerskem**

Vsem kmetom priporoča najnovejše viteline ali geplne, viteline mlinice, najnovejše ročne mlinalnice, slamoravnice, reporenzice, žitne čistilnice ali vejač, odbrilnikne ali trijerje, milne za jabolke in grozdje mleti, stiskalnice ali preši, sesalke za gnojico in studence, vaskovrste tehnice, najnovejše sejalne stroje za vsake vrste zrnje sejet, stroje za kose, obrat in grabit, vaskovrste pluge, brane in okopake, motorje na benzini in sesalni plini, stroje za opko, opreme za opkarne, samote za cementne cevi itd., najnovejše milne za vaskovrsto zrnje mlet, da si lahko vsak kmet doma mleje, na roko, na vil, vodno in parno moč, celo domači izdelek, najnovejše kolje, brzopralilne prave „Alfa“ separator, pri katerih se veliko drv in časa prihrani. V zalogi imam vedno okoli 200 strojev, da si lahko vsak pri meni izbere kar počeli; na zejo pridem tudi k vsakemu kmetu na dom, da se dogovorim, pa le na moje stroške ne na kmetova stroške; ugodični plačilni pogoj in tudi nizke cene. Tudi potrebujem nekaj poštenih zastopnikov; skozi kdo hotel prodajati, naj se oglasi, pa le samo pošteni moži biti. Sivalni stroji se tudi dobijo.

Zanesljivi

719

majerski ljudje

se ob sv. Martinu meseca novembra ali pa tudi preje sprejemo: 5 krepkih oseb za obdelovanje okroglo 1½ orala vinograda, 11 orala za krmo itd., nadalje za oskrbo 8–10 kosov govede. Zahteva se trestnost in poštenost. Ponudbe pod

L. P. 6 na upravo „Štajerca.“

Črešnje, borovnice

ter vse druge vrste sadja kupuje v vsaki množini

Max Straschill, Breg pri Ptaju.

642

Brata Slawitsch

v Ptiju

Dürkopp Zentralbobbin mit versenkbarem Oberteil, Luxusausstattung . . . . . K 160—
Dürkopp-Zylinder-Elastik za čevljarije . . . . . K 160—180—
Minerva A . . . . . K 120—
Minerva C za krojate in čevljarije . . . . . K 160—
Hewe C za krojate in čevljarije . . . . . K 90—Bestandteile za vaskovrste stroje. — Najine cene so nižje kakor povsod in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate).
Prosimo, da se naj vsek zaupno do nas obrne, ker solidnost je le tistim znana, kateri imajo moštvo od 200.
Cenik brezplačno.

6

Priložnostni nakup!

Lepa žepna ura z vetrilico K 3'50.

30.000 komadov

kupljenih, zaradi tega posiljan 1 lepo 36 ur idoča "Gloria" srebrno anker-rem. uro, švic. kolesje z lepo gravir. oklopjem, s sekundnim kazalem in lepo počlanjeno ali pošreber. verizico natančno idoča za K 3'50. Nadalje ponudim eno pravo počlanjeno 36 ur idoča anker-rem. prve vrste švic. uro s počlač. verizico za K 5—. Triletno pismojamstvo za vsako uro. Razp. proti povzetju S. Kohane, razpošiljalnicu švicarskih ur, Krakov št. 279. Neštetno priznanje in naročil. Za neugajajoče denar nazaj.

803

Sprejmejo se takoj za trajno lahko opravilo

dekleta

od 14 leta naprej; tudi cele družine. Stanovanje je na razpolago. Vprašanja poslati na J. Siegl & sin, Slov. Gradec.

800

Pridna

prodajalka,

ne pod 20 leti, zmožna nemčine in slovenščine v govoru in pisavi, se takoj sprejme. Trgovina z mešanim blagom Alois Kossár, Šoštanj na Stajerskem.

782

Občinska branilnica (šparkasa)

v Ormožu,

ustanovljena

1879,

kontu post. hraničnice

št. 832036,

giro-konta post-

stre-ugrski kont

prevzame vloge vsaki dan,

izposjuje domače štedilnice (Heimsparkasse), kapital nedvignjene obresti pol leta in plači rentni dan iz lastnega. Ona daje posojila na zemljišča posojila, nečice (Wechsel) in vrednostne papirje pod najugodnejšimi pogoji in proti zmenljivemu obrestovanju ter daje vsakega določnega rada in brezplačno pojasnila v vseh branilnicah in devah. Za vloge jameči ne samo izdatni rezervi fizične, marveč tudi mestna občina ormožka z vso svojo premenjavo; poleg tega je ta spomladi podvrzna državna nadzorstva in državna revizija.

Vsled tega je za vložnike najzanesljivejši in najvarnejši denarni zavod.

972

Pavneteljstvo.

Po zelo znižanih cenah!**Ivan Berna**

v Celju, Herrengasse štev. 6

priporoča svojo bogato zalogo obuval za pomladansko letno zimsko sezijo, vse vrste moških, damskih, in otroških čevljev in tujega izdelka. Gumii za pete, vrvice, zapone, vedne in večji izberi. Priporočam tudi špecialistom prave gorce in živčevje. Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejema se po popravila. Postreba točna, cene solidne. Zunanja narodna povzetja.

Ekonom

ne premlad, samski, ki zna nemško in slovenščino, tako dobra spričevala, poljedelska, sadarska in vinogradniška šola, popolnoma zanesljiv, službo. Ponudbe prosi pod „Ekonom 100“ Gra Rechbauerstr. 29, II. n.

Novo zidana

hiša,

½ orala njive, 1½ orala mladega gozda, 5 minut od železniške postaje Poličane, se iz proroke za 4.000 K takoj proda. Več pove g. Ha Wouk, Poličane.

Malo posestvo

na okrajni cesti poleg trga, 10 minut od železniške postaje, obstoječe iz 2 hiš z gostilnico, koncesijo, 2 hleva, svinjak, 3 orali goric s pris in vinski kletjo, 2 orala njive, veliki vrt za zelenjavne se pod ugodnimi pogoji poceni proda. Ved po g. Vinzenz Preschern, Poličane.

J. Pfeifer v Hočah

584

(Kötsch pri Mariboru).

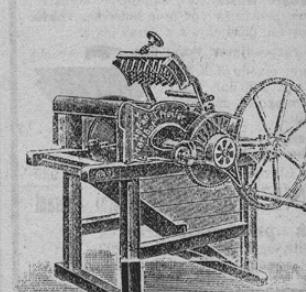
Tovarna kmetijskih in poljedelskih strojev. Livana železo in medenino ali mesing. — Stavba za lag mline po najnižji ceni.

Novo zboljšane matlinice za roko . . . . . K 12

" " " " " in Gepelj 14

" " " " skopanje ra roko in Gepelj 20

Gepelj

Ceniki naj se zahtevajo brezplačno.

Učenka

z dobro šolsko izobrazbo, zmožna nemščine in slovenščine, se sprejme v trgovini z maličem blagom.

Adolf Orel

v Šestaju pri Celju.

Posebno
zaradi
kmet
klobuTisoči
Ut
LjudskPet
na
priporo
vrst
za naku
saline in
npr. be
britve i
pietarsi
vrst. R
okspire
spadajo
upaj.Fab
pri
iz
rana opek
opeka) na
originalu,
schwarz-jo
ogodnejšim
in Straugs
sim vago
in 400Znizane
Madin-Bibers
Madin-Strangi
Madin-Pressa
Madin-Stens
Predajalne
Zaloge:
Löwe:
istrasse 26
za
Telefor

Franz

zadajo priporočamo veliko trgovino Johann Koss, Celje na kolodvorskem prostoru

radi njene solidnosti, nizkih cen in velikega izbira, kjer se s samo dobrim blagom postreže; tam se vse dobi kaj met le potrebuje naj si bode **manufakturno blago, gotovih oblek za moške, ženske in otroke, lobuke, čevlje, sploh obutalo, štrikane in šifonaste srajce, kravate, otročje vozičke, na-grobne vence in trakove**, z eno besedo vse.

1 do 2 vinarja

Prometni troškov za uro 51
in HP z mojimi pat.

motorji za surovo olje z visokim pritiskom
(Rohöl-Hochdruck-Motoren od 16 HP naprej).

4 do 5 vinarjev

pri mojih petrolin-motorjih in petrolin
lokomobilih, ter 2—10 HP in tudi sto-
ječih motorjih.

Fabrika motorjev J. Warchałowski

Dunaj III. Paulusgasse 1.

Tisoč motorjev v prometu. Ceniki zastonj. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolini motorji.

Otročji vozički

za 12, 14, 16, 18, 20 K
in tudi finejše sorte v
velikem izbiru se do-
biva v veliki trgovini
Johann Koss

CELJE

na kolodvorskem prostoru.
(Zahtevajte cenik). 224

Indska kopelj mestnega

kopališča v Ptaju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12.
ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zapira); ob nedeljah in
praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.
1. kopelj z vrčom zrakom, paro ali
„Brausebad“ z vrhu K — 60; postrežba
K — 10.

Peter Kostič-a naslednik Celje

na glavnem trgu zraven apoteke

priporoča svojo zalogu: otročnih igrač, raznih
usnatega blaga kakor kofre, taške za šolo,
nakupovanje in za denar, toaletne reči, pi-
ste in kadilne predmete. Razne stvari iz jekla
v. bestek, žlic, noža za čep in prave Solinger
v. itd. Blago iz celuloida in roga, kako tud
starsko blago npr. korbe za potovanje vseh
et. Razno blago iz stekla in porcelana, talarje,
stole, sklede, flaše, glaže in druge v to stroku
nudijoče reči. Bazarni oddelek že od 20 vin-
tg. Posebno lepe reči pa za **60 do K 120**.

Fabrika opeke v Leitersbergu

pri

Mariboru

priporoča svoje izkušene kolane in proti vremenu trajne
izdelke iz ilovičnega materijala, =
opeka (masin-opeka, stenska, dinniška, rekontra, zacken-
it adaje Doppel-Pressfazl-opeka (izdelala po Wienerberger
modi, Strangfazl-opeka (iztem Stader in Steinbrück), Biber-
opeka (iztem Konstanz), po najnižjih cenah in z naj-
nižjimi pladilnimi pogoji. 16 kosov moje Doppel-Pressfazl-
opeke krijejo en kvadratni meter strehe. V 10 ton-
u nujno se naloži 6000 kosov Biberi 5000 kosov Strang-
fazl-opeke. Razpoložja se na nevarnost
prejmenika.

same prodajalne cene od tovarne v Leiters-
bergu:

Bibefazl-opeka . . . I. razred K 50 —, II. razred K 30 —
Bibefazl-opeka . . . I. " K 72 —, II. " K 60 —
Bibefazl-opeka . . . I. " K 84 —, II. " K 70 —
opeka, normalna velikost I. " K 35 —.

Pravo mesto: Roman Pachner Nfg. Edmund Schmidgasse.
Hans Andraschek, Schmiedplatz, poleg goštine „Golde-
wir“. Alois Matschek, Triesterstr. 23 in v lastni hiši. Reiser-
mann, kjer sprejemajo naročila in se dobi strošno opoko
zadajo komodnosti po originalnih fabrikskih cenah.

Telefon št. 18.

Z velepoštovanjem

mestni stavbeni
mojster in lastnik
fabrike Maribor.

Emščine in
mešanim

Orel

pri Celju.

Derwuschek,

mestni stavbeni
mojster in lastnik
fabrike Maribor.

Emščine in
mešanim

